

การใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมสังคมคุณธรรมของประชาชน ตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

พระเกียรติศักดิ์ ปญญาเมธี (คองนาน)^{1*} และ วชิรวิชญ์ อิทธิธนาสุภวิชญ์²

Phra Kiadtisak Panyamethee (Kongnan) and Vachiravitch Ittithanasuphavitch

^{1,2} คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมราช

Faculty of Social Science, Mahamakut Buddhist University, Srithammasokkaraj Campus

E-mail: kiadtisak.pan@student.mbu.ac.th *Corresponding author

Article History

Received; 05-08-2025; Revised;
10-09-2026; Accepted; 13-09-2026
<https://doi.org/10.14456/issc.2026.53>

คำสำคัญ:

เบญจศีล; ส่งเสริม; สังคมคุณธรรม

บทคัดย่อ

บทนำ: โครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 เป็นแนวคิดของการสร้างสังคมที่มีคุณธรรมและจริยธรรมโดยการนำหลักศีล 5 (หลักเบญจศีล) มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตในชุมชน เพื่อเสริมสร้างสังคมที่สงบสุข ปราศจากการกระทำที่ส่งผลเสียต่อความสงบเรียบร้อยของบุคคล ชุมชนและสังคม วัตถุประสงค์: 1) เพื่อศึกษาการใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมสังคมคุณธรรมของประชาชนตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช และ 2) เพื่อเปรียบเทียบการใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมสังคมคุณธรรมของประชาชนตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้แตกต่างกัน **ระเบียบวิธีวิจัย:** การวิจัยเชิงปริมาณโดยการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 346 คน ซึ่งเครื่องมือเป็นแบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ t-test และ ANOVA **ผลการวิจัย:** 1) ประชาชนมีการปฏิบัติตามหลักเบญจศีลในระดับมากที่สุด (=4.49) โดยเฉพาะด้านเว้นจากการฆ่าสัตว์ (=4.51) และ 2) การเปรียบเทียบตามปัจจัยส่วนบุคคลทั้งห้าไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและจากข้อเสนอแนะที่สำคัญคือ ให้ส่งเสริมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 อย่างต่อเนื่องในชุมชน บูรณาการหลักศีลเข้าสู่ระบบการศึกษาท้องถิ่น ใช้บทบาทของพระสงฆ์และวัดเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ จัดทำสื่อธรรมะหลากหลายกลุ่มวัยและสนับสนุนกลไกชุมชนเป็นแกนนำในการสร้างสังคมคุณธรรมอย่างยั่งยืน

AN APPLICATION OF THE FIVE PRECEPTS TO PROMOTE A VIRTUOUS SOCIETY AMONG THE PEOPLE OF NAMTOK SUBDISTRICT, THUNG SONG DISTRICT, NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE

Keywords:

Five Precepts; Promote; Virtuous Society

ABSTRACT

Introduction: The Five Precepts Village Project represents an approach to building a moral and ethical society through the application of the Five Precepts (Pañca-sīla) to everyday life within the community. **Objectives:** 1) To promote peaceful coexistence and social harmony by encouraging individuals to refrain from actions that may adversely affect the peace, order, and well-being of individuals, communities, and society as a whole. 2) To examine the application of the Five Precepts as a means of promoting a moral society among the people of Nam Tok Subdistrict, Thung Song District, Nakhon Si Thammarat Province, and to compare the application of the Five Precepts according to differences in gender, age, educational level, occupation, and income. **Method:** The study employed a quantitative research methodology, with data collected from a sample of 346 people through questionnaires. The data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and analysis of variance (ANOVA). **Result:** The people practiced the Five Precepts at the highest level ($\bar{x}=4.49$). In particular, the practice of refraining from killing living beings received the highest ($\bar{x}=4.51$). Furthermore, comparisons based on the five personal factors-gender, age, educational level, occupation, and income-showed no statistically significant differences. The major recommendations arising from the study are to continuously promote the Five Precepts Village Project within the community, integrate the principles of the Five Precepts into the local education system, strengthen the role of monks and temples as centers of moral and Dhamma learning, develop diverse Dhamma-based media suitable for different age groups, and support community-based mechanisms that enable local people to take a leading role in promoting and sustaining a moral society.

1. บทนำ

สถานการณ์ทางสังคมของประเทศไทยในปัจจุบันได้รับอิทธิพลจากปัจจัยหลายประการแม้ว่าประเทศจะมีความก้าวหน้าอย่างก้าวกระโดดในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสวัสดิการสังคมแต่ก็ยังเผชิญกับความท้าทายบางประการในประเด็นสำคัญ Paphakaro (2021)^[9] ปัญหาภายในชุมชนคือ ขาดความสามัคคีไม่รู้จักพอเพียง การทำร้ายกันในสังคม รวมไปถึงปัญหาเกี่ยวกับการก่อการร้ายในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้หรือตามแนวชายแดน การละเมิดสิทธิมนุษยชนซึ่งประเทศไทยเผชิญกับการถูกวิจารณ์ถึง การทรมาน ความเสมอภาคทางเพศ นอกจากนี้ยังมีประเด็นที่ผู้หญิงเผชิญกับการเลือกปฏิบัติและความรุนแรงทางเพศซึ่งมีความพยายามในการแก้ไขปัญหาเหล่านี้ผ่านการออกกฎหมายและการรณรงค์สร้างความตระหนักรู้โดยองค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ กำลังแก้ไขปัญหาเหล่านี้และพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชนซึ่งต้องรีบแก้ไข (Brahmagunabhorn, 2020)^[3] มนุษย์ส่วนใหญ่ในสังคมสนใจต่อผลประโยชน์ที่ตนเองจะได้รับ ขาดความยับยั้งชั่งใจเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินเงินทองไม่สนใจว่าจะล่วงละเมิดเอาเปรียบหรือทำลายสิทธิของผู้อื่น สังคมที่ขาดคุณธรรมพื้นฐาน เช่น เบญจศีล ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เป็นสังคมที่เบียดเบียนและเอารัดเอาเปรียบ

ตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช (Nam Tok Subdistrict Administrative Organization, 2025)^[8] เป็นตำบลที่มีขนาดค่อนข้างขนาดเล็กตำบลหนึ่งของอำเภอทุ่งสง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอทุ่งสง สภาพโดยทั่วไปเป็นที่ลาดเอียงเชิงภูเขา เนื้อที่องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำตก มีเนื้อที่ในเขตรับผิดชอบ จำนวน 75,000 ไร่หรือประมาณ 120 ตารางกิโลเมตร แบ่งเขตเป็น 6 หมู่บ้าน ประกอบด้วย หมู่ที่ 1 บ้านมะขาม หมู่ที่ 2 บ้านวังทน หมู่ที่ 3 บ้านโหลกโก หมู่ที่ 4 บ้านถ้ำตลอด หมู่ที่ 5 บ้านโนไร่ หมู่ที่ 6 บ้านเหนือ ลักษณะภูมิประเทศขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำตกมีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบเชิงภูเขา ประกอบด้วย ภูเขาและป่าไม้กระจายอยู่ทั่วทั้งพื้นที่โดยเฉพาะป่ายังอยู่ในสภาพที่อุดมสมบูรณ์ค่อนข้างสูงทำให้เป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำธรรมชาติหลายสาย ประชาชนในเขตตำบลน้ำตกได้ใช้แหล่งน้ำดังกล่าวอุปโภคและใช้ในการเกษตรกรรม โดยส่วนใหญ่ชาวบ้านในพื้นที่ก็ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก

สังคมไทยได้ให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาในสังคมซึ่งเห็นได้จากโครงการต่าง ๆ เกิดขึ้นในสังคม โครงการต่างเหล่านั้นถูกสร้างขึ้นมาจากนักวิชาการ จากหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาสังคม เช่น หน่วยงานด้านศาสนามีบทบาทหน้าที่ในการขัดเกลาศาสนาในสังคมให้อยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสันติสุข Ratchamangalacharn (2015)^[11] ซึ่งมีโครงการที่เรียกว่า หมู่บ้านรักษาศีล 5 ซึ่งเป็นแนวคิดของการสร้างสังคมที่มีคุณธรรมและจริยธรรมโดยการนำหลักศีล 5 (หลักเบญจศีล) มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกในชุมชนเพื่อเสริมสร้างสังคมที่สงบสุข ปราศจากการกระทำที่ส่งผลเสียต่อความสงบเรียบร้อยของสังคม การสร้างชุมชนศีล 5 เน้นการส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนปฏิบัติตามศีล 5 ประกอบด้วย ศีลข้อที่ 1 การงดเว้นจากการฆ่าสัตว์ในชุมชน ศีลข้อที่ 2 การงดเว้นจากการลักทรัพย์ ศีลข้อที่ 3 การงดเว้นจากการประพฤติผิดในกาม ศีลข้อที่ 4 การงดเว้นจากการพูด และ ศีลข้อที่ 5 การงดเว้นจากการดื่มสุราและของมึนเมา ซึ่งวิธีการดังกล่าวช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและลดปัญหาสังคมต่าง ๆ ผ่านการฝึกฝนการดำเนินชีวิตที่มีคุณธรรมและจริยธรรม ชุมชนที่ยึดถือศีล 5 จึงเป็นสังคมที่มีความยั่งยืนและมีความสุข

จากที่กล่าวมาข้างต้นปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมล้วนแล้วแต่มีสาเหตุมาจากคนที่อยู่ภายในสังคมซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการขาดคุณธรรมของคนในสังคมจึงเป็นที่มาของการศึกษาวิจัยเรื่องการใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมสังคมคุณธรรมของประชาชนตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นกระบอกเสียงในการที่จะเป็นส่วนช่วยในการร่วมกันพัฒนาประเทศหรือพัฒนาสังคมเพื่อให้เกิดสังคมที่เรียกว่า สังคมคุณธรรม ที่เปี่ยมไปด้วยมนุษย์ที่แปลว่าเป็นผู้มีจิตใจสูง

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมสังคมคุณธรรมของประชาชนตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

2. เพื่อเปรียบเทียบการใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมสังคมคุณธรรมของประชาชนตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้แตกต่างกัน

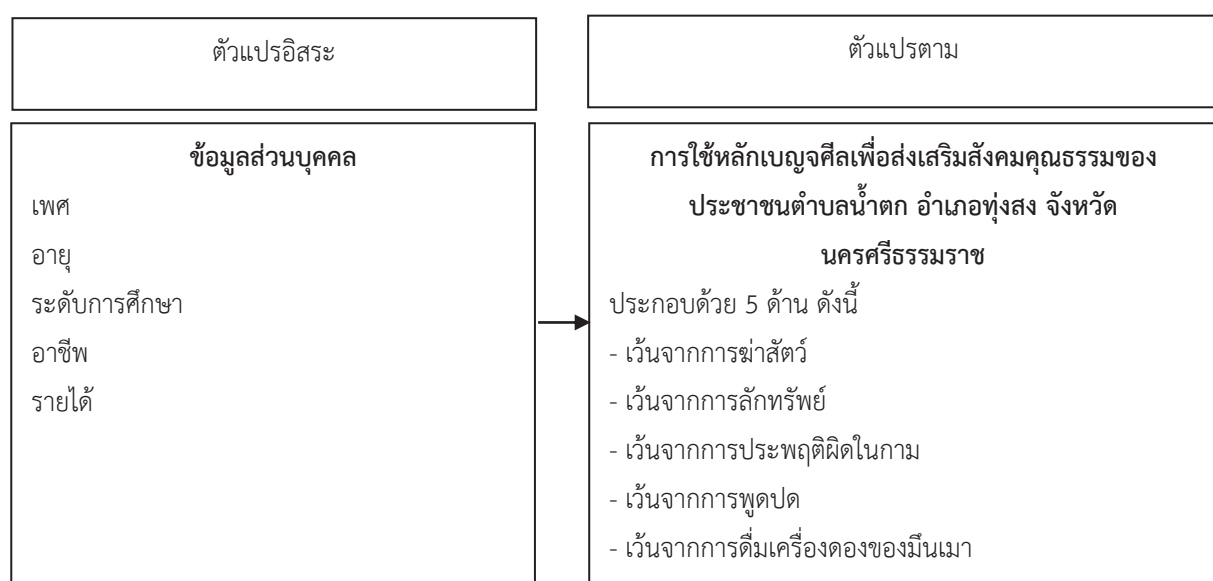
3. การทบทวนวรรณกรรม

จากสถานการณ์สังคมในปัจจุบันทำให้ทราบถึงเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากเมื่อเทียบกับอดีตโดยสถานการณ์ในด้านต่าง ๆ มักจะมีความเกี่ยวโยงซึ่งกันและกันโดยที่สถานการณ์คุณธรรมในสังคมไทยและปัญหาสังคมในตำบลน้ำตกมีความเชื่อมโยงกันอย่างไร้ที่ติและไม่ได้ เนื่องจากการขาดคุณธรรมในระดับบุคคลและสังคมสามารถเป็นสาเหตุสำคัญที่นำไปสู่ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน เช่น ความรุนแรง การขโมย การละเมิดกฎหมายและสิ่งเสพติดซึ่งสร้างผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของสังคมและความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในชุมชน จากรายงานสถานการณ์คุณธรรมของศูนย์คุณธรรมพบว่าในบางกลุ่มวัยมีปัญหาด้านคุณธรรมที่แตกต่างกัน เช่น กลุ่มวัยรุ่นพบปัญหาด้านการทุจริตและปัญหายาเสพติด กลุ่มวัยทำงานพบปัญหาด้านวินัยและความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ตนเองและสังคมหรือชุมชนและกลุ่มวัยสูงอายุก็มีปัญหาด้านความพอเพียงและการศึกษา ซึ่งปัญหาดังกล่าว สามารถเชื่อมโยงกับการพัฒนาคุณธรรมในชุมชน โดยการสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การนำหลักศาสนามาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน การพัฒนาคุณธรรมในระบบการศึกษาและการสร้างความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในสังคม ในกรณีของตำบลน้ำตกการเสริมสร้างคุณธรรมที่ดีในชุมชนจะช่วยลดปัญหาสังคมต่าง ๆ โดยการปฏิบัติตามหลักเบญจศีลหรือที่เรียกกันว่า ศีล 5 เป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยเสริมสร้างความสงบสุขในชุมชนและส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน การพัฒนาคุณธรรมในชุมชนไม่เพียงแต่ช่วยลดปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน แต่ยังเสริมสร้างความเชื่อมโยงและความไว้วางใจในระดับชุมชนและระดับสังคมได้อย่างยั่งยืน

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

5. ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากร

ประชาชนในเทศบาลตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 3,460 คน (Nam Tok Subdistrict Administrative Organization, 2021)^[7] และ กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนในเทศบาลตำบลน้ำตก โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างซึ่งใช้สูตรตารางสำเร็จรูปของของ (Krejcie & Morgan, 1970)^[6] ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 346 คน จากนั้นเมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจึงใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบ่งออกเป็นชุมชน/หมู่บ้านดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1

จำนวนกลุ่มตัวอย่างในตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช (จำแนกกลุ่มตัวอย่างตามหมู่บ้าน)

หมู่ที่	ชื่อชุมชน	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1	มะขาม	780	93
2	วังทน	552	42
3	โหลกโก	576	48
4	ถ้ำตลอด	876	107
5	โนไร่	430	37
6	เหนือ	246	19
	รวม	3,460	346

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ ลักษณะของคำถามเป็นแบบสำรวจรายการ ตอนที่ 2 การใช้หลักเบี่ยงเบนเพื่อส่งเสริมสังคมคุณธรรมของประชาชนตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ใน 5 ด้าน คือ (ด้านเว้นจากการฆ่าสัตว์ จำนวน 5 ข้อ ด้านเว้นจากการลักทรัพย์ จำนวน 5 ข้อ ด้านเว้นจากการประพฤติในกาม จำนวน 5 ข้อ ด้านเว้นจากการพูดปด จำนวน 5 ข้อ ด้านเว้นจากการดื่มสุราของมึนเมา จำนวน 5 ข้อ รวม 25 ข้อ) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบประเมินค่า แบ่งออกเป็น 5 ระดับ (Phumiphattharakhom, 1991)^[10] และ ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ลักษณะของคำถามเป็นคำถามปลายเปิด การสร้างแบบสอบถามผู้วิจัยทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารจากบทความ ตำราและงานวิจัยเพื่อนำมาสร้างและพัฒนาเป็นร่างแบบสอบถาม จากนั้นสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องและชัดเจน เหมาะสม ทั้งเนื้อหาสาระ การใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษาแล้วนำมาจัดทำเป็นแบบสอบถามและเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขความถูกต้องของแบบสอบถามที่มีความตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมซึ่งจากการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหาที่มีค่าตั้งแต่ 0.66 ขึ้นไปและนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับประชาชนซึ่งเป็นประชากรในกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มที่ทำการวิจัย จำนวน 30 คน และหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของ Cronbach (Vanichbuncha, 1997)^[12] ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.939 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬารราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาศราช ถึง นายกเทศมนตรีตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนเทศบาลตำบลน้ำตก เมื่อได้รับการอนุญาตเรียบร้อยแล้วผู้วิจัยจึงส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบพร้อมกับดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลคืนด้วยตนเอง ทั้งนี้เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว จึงตรวจสอบความสมบูรณ์และ จัดลำดับข้อมูล ใส่รหัสข้อมูล นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และ

ประมวลผลต่อไป การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ซึ่งแยกวิเคราะห์ตามลำดับคือ 1. การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงค่าความถี่และร้อยละ 2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมสังคมคุณธรรมของประชาชนตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ 3. การเปรียบเทียบการใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมสังคมคุณธรรมของประชาชนตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้แตกต่างกัน วิเคราะห์โดยใช้สถิติอ้างอิงหรือสถิติอนุมานเพื่อทำการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติอ้างอิงแบบอ้างอิงพารามิเตอร์ได้แก่ สถิติ t-test, ANOVA

6. ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ต่อเดือนโดยใช้วิเคราะห์หาค่าความถี่และร้อยละ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 236 คน ร้อยละ 68.20 เพศหญิง จำนวน 110 คน ร้อยละ 31.80 น้อยที่สุด โดยประชาชนส่วนใหญ่อายุ 41-50 ปี จำนวน 111 คน ร้อยละ 29.50 ประชาชนส่วนใหญ่อายุมีระดับการศึกษาอยู่ที่ระดับประถมศึกษา จำนวน 214 คน ร้อยละ 56.90 ประชาชนส่วนใหญ่อายุมีอาชีพเกษตรกร จำนวน 239 คน ร้อยละ 63.60 และ ประชาชนส่วนใหญ่อายุมีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 59.30

2. ผลการวิเคราะห์การใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมสังคมคุณธรรมของประชาชนตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

การศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมสังคมคุณธรรมของประชาชนตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ในการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยายปรากฏผลการวิจัยดังนี้

ตารางที่ 2

แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) การใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมสังคมคุณธรรมของประชาชน โดยรวม 5 ด้าน

หลักเบญจศีล		ระดับการนำไปใช้		
		$\bar{X}$	$S.D.$	แปลผล
1.	เว้นจากการฆ่าสัตว์	4.51	0.57	มากที่สุด
2.	เว้นจากการลักทรัพย์	4.46	0.59	มากที่สุด
3.	เว้นจากการประพฤติในกาม	4.48	0.58	มากที่สุด
4.	เว้นจากการพูดปด	4.50	0.58	มากที่สุด
5.	เว้นจากการดื่มสุราของมึนเมา	4.48	0.54	มากที่สุด
รวม		4.49	0.57	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 การใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมสังคมคุณธรรมของประชาชนตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราชโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า เว้นจากการฆ่าสัตว์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.51$) รองลงมาคือ เว้นจากการพูดปดมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.50$) และด้านที่น้อยที่สุดคือ เว้นจากการลักทรัพย์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.46$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

พบว่า 1) เว้นจากการฆ่าสัตว์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ละเว้นจากการฆ่าสัตว์ส่งเสริมการเคารพชีวิตของสัตว์อื่น ๆ และสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) รองลงมาคือ ละเว้นจากการทำร้ายชีวิตมนุษย์และสัตว์ช่วยสร้างความเมตตาและความกรุณาในจิตใจได้มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) และน้อยที่สุดคือ ละเว้นจากการฆ่าสัตว์สามารถส่งผลดีต่อสุขภาพร่างกายและจิตใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.35$) 2) เว้นจากการลักทรัพย์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ละเว้นจากการฉ้อโกงผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) รองลงมาคือ ส่งเสริมให้บุตรหลานละเว้นจากการนำสิ่งของของผู้อื่นมาเป็นของตนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.49$) และน้อยที่สุดคือ ละเว้นจากการฉกฉวยทรัพย์สินของผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.40$) 3) เว้นจากการประพฤติในกามโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ หลีกเลี่ยงที่จะเป็นชู้ทางกายหรือใจกับผู้อื่นที่ไม่ใช่คู่รักหรือคู่สมรสมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) รองลงมาคือ ได้มีการส่งเสริมให้บุตรหลานถือสัตย์ต่อคู่รักหรือคู่สมรสของตนเองมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) และน้อยที่สุดคือ ละเว้นการร่วมประเวณีกับผู้อื่นที่ไม่ใช่คู่รักหรือคู่สมรสมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.32$) 4) เว้นจากการพูดปดโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ไม่พูดส่อเสียดนินทาและไม่พูดเพื่อจ้องร้ายใครมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) รองลงมาคือ เป็นคนรักษาคำสัตย์/คำสัญญา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) และน้อยที่สุดคือ มักจะพูดจาไพเราะเพื่อถนอมน้ำใจคู่สนทนายู่เสมอมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.41$) 5) เว้นจากการดื่มสุราของมึนเมาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ไม่ดื่มสุราหรือเสพของมึนเมาจนขาดสติมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) รองลงมาคือ ส่งเสริมให้บุตรหลานไม่ดื่มสุราหรือเสพของมึนเมา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) และน้อยที่สุดคือ ลด ละ เลิกเล่นการพนันมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.35$)

2. ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมสังคมคุณธรรมของประชาชนตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้แตกต่างกัน

ตารางที่ 3

การวิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมสังคมคุณธรรมของประชาชน เมื่อจำแนกตามเพศ

เพศ	N	$\bar{X}$	S.D.	t	df	p-value	สรุปผล
ชาย	236	4.4843	0.12424	0.542	344	0.588	ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ
หญิง	110	4.4765	0.12411				

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมสังคมคุณธรรมของประชาชนเมื่อจำแนกตามเพศโดยการทดสอบค่า t-test เนื่องจากค่า p-value > 0.05 นั่นคือ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงสรุปได้ว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลน้ำตกที่มีเพศต่างกันแต่ไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องของการใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมสังคมคุณธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4

การวิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมสังคมคุณธรรมของ ประชาชนเมื่อจำแนกตามอายุ

ปัจจัยส่วนบุคคล	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value	สรุปผล
อายุ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.045	0.015	0.967	0.408	ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ
	ภายในกลุ่ม	342	5.266	0.015			
	รวม	345	5.311				

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมสังคมคุณธรรมของประชาชนเมื่อจำแนกตามอายุโดยการทดสอบ ANOVA เนื่องจากค่า $p\text{-value} > 0.05$ นั่นคือ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงสรุปได้ว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลน้ำตกที่มีอายุต่างกัน แต่ไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องของการใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมสังคมคุณธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 5

การวิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมสังคมคุณธรรมของประชาชน เมื่อจำแนกตามการศึกษา

ปัจจัยส่วนบุคคล	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value	สรุปผล
ระดับการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	0.035	0.018	1.154	0.317	ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ
	ภายในกลุ่ม	343	5.275	0.015			
	รวม	345	5.311				

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมสังคมคุณธรรมของประชาชนเมื่อจำแนกตามการศึกษาโดยการทดสอบ ANOVA เนื่องจากค่า $p\text{-value} > 0.05$ นั่นคือ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงสรุปได้ว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลน้ำตกที่มีการศึกษาต่างกัน แต่ไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องของการใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมสังคมคุณธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 6

การวิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมสังคมคุณธรรมของประชาชน เมื่อจำแนกตามอาชีพ

ปัจจัยส่วนบุคคล	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value	สรุปผล
อาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	5	0.026	0.005	0.34	0.888	ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ
	ภายในกลุ่ม	340	5.284	0.016			
	รวม	345	5.311				

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมสังคมคุณธรรมของประชาชนเมื่อจำแนกตามอาชีพโดยการทดสอบ ANOVA เนื่องจากค่า $p\text{-value} > 0.05$ นั่นคือ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงสรุปได้ว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลน้ำตกที่มีอาชีพต่างกัน แต่ไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องของการใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมสังคมคุณธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 7

การวิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมสังคมคุณธรรมของประชาชน เมื่อจำแนกตามรายได้

ปัจจัยส่วนบุคคล	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value	สรุปผล
รายได้	ระหว่างกลุ่ม	3	0.028	0.009	0.594	0.619	ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
	ภายในกลุ่ม	342	5.283	0.015			
	รวม	345	5.311				

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมสังคมคุณธรรมของประชาชนเมื่อจำแนกตามรายได้โดยการทดสอบ ANOVA เนื่องจากค่า $p\text{-value} > 0.05$ นั่นคือ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงสรุปได้ว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลน้ำตกที่มีรายได้ต่างกัน แต่ไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องของการใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมสังคมคุณธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

7. อภิปรายผล

ผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญในการอภิปรายผลการวิจัยดังต่อไปนี้

การใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมสังคมคุณธรรมของประชาชนตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด จะเห็นได้ว่า เว้นจากการฆ่าสัตว์ จะมีระดับอยู่ในมากที่สุด ทั้งนี้ก็เพราะได้ว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลน้ำตก ขมิการตระหนักถึงคุณค่าของชีวิตมนุษย์และสัตว์และสามารถก่อให้เกิดคุณค่าทางจิตใจและศีลธรรม ซึ่งช่วยให้ประชาชนมีจิตใจสงบ ไม่ก้าวร้าวเพราะผู้รักษาศีลข้อนี้จะมีเมตตาและกรุณาต่อปวงสัตว์ทั้งหลาย ลดความโกรธ ความเกลียดชัง เพราะการไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกันสามารถนำไปสู่ความเห็นอกเห็นใจ สร้างบุญกุศลเป็นการเคารพชีวิตและไม่สร้างเวรกรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบุษราภรณ์ บุญเอียด และ สุปรีชา ชำนาญพุดผิพร พบว่าด้านเว้นจากการฆ่าสัตว์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางที่เป็นเช่นนี้อภิปรายผลได้ว่า ไม่ประทุษร้ายชีวิตร่างกายของผู้อื่น ให้ความเมตตาต่อสัตว์ มีน้ำใจไมตรี Boon-iad and Chamnanphutthiphon(2023)^[2] ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกรมการศาสนาได้กล่าวถึงเบญจศีลข้อ 1 ไม่ประทุษร้ายชีวิตร่างกายของผู้อื่นคือ ข้อนี้มุ่งให้มนุษย์มีความเมตตาต่อกัน รวมทั้งสัตว์ทั้งปวงด้วยผู้รักษาศีลข้อนี้พึงละเว้นการกระทำ 3 อย่างคือ 1) การฆ่าให้ตาย 2) การทำร้ายร่างกายและ 3) การทุรกรรมกักขังหน่วงเหนี่ยว เว้นจากการลักทรัพย์ อยู่ในมากที่สุด ทั้งนี้ก็เพราะได้ว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลน้ำตกมีการส่งเสริมให้ชาวบ้านรักษาศีลข้อที่ 2 คือ การไม่ลักทรัพย์มีผลสำคัญต่อการสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันภายในชุมชน ชาวบ้านเกิดความสบายใจในการใช้ชีวิตร่วมกัน สามารถฝากบ้าน ฝากทรัพย์หรือร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างปลอดภัยซึ่งสะท้อนถึงความเข้มแข็งทางสังคมและคุณธรรมที่มีต่อส่วนรวมของชุมชนสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระเอกนรินทร์ อาภาโรและคณะ พบว่า การส่งเสริมคุณธรรมในเบญจศีลข้อที่ 2 ต้องอาศัยโรงเรียนเป็นตัวขับเคลื่อนอีกทางคือ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ปฏิบัติอย่าง

สม่ำเสมอ เช่น อบรมธรรมะ เก็บของได้ส่งคืนเจ้าของ บันทึกความดี ส่วนการประยุกต์ใช้หลักเบญจธรรมข้อที่ 2 คือ สัมมาอาชีวะมีการจัดประสบการณ์ในอาชีพให้นักเรียนได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติโดยการเชิญปราชญ์ชาวบ้าน ผู้ทรงคุณวุฒิ วิทยากรมาให้ความรู้ภายในโรงเรียนและอาศัยสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเป็นที่พัฒนาจิตใจและส่งเสริมนิสัยรักการทำงานโดยแบ่งพื้นที่ให้นักเรียนรับผิดชอบ (Aphakaro et al., 2018)^[1] ส่วน เว้นจากการประพฤติในกาม อยู่ในมากที่สุด ทั้งนี้ก็ปรายได้ว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลน้ำตกให้ความสำคัญต่อความประพฤติทางเพศที่เหมาะสมโดยเฉพาะในด้านความซื่อสัตย์ต่อคู่ครอง เคารพในสิทธิของผู้อื่นและดำรงตนอยู่ในกรอบของจารีตประเพณี การกระทำนี้อาจเป็นผลมาจากหลายปัจจัย เช่น การอบรมจากครอบครัวและชุมชนที่ยังคงยึดถือค่านิยมแบบไทยดั้งเดิมโดยเฉพาะในพื้นที่ชนบทที่มีระบบสังคมแบบเครือญาติ บทบาทของพระสงฆ์และวัดในท้องถิ่นที่จัดกิจกรรมอบรมคุณธรรม เช่น เทศนาธรรมเกี่ยวกับศีล 5 ในวันพระ การตระหนักรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการประพฤติผิดในกาม เช่น ครอบครัแตกแยก ความรุนแรงในครอบครัวหรือปัญหาสังคมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเพศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระเอกนรินทร์ อาภาโรและคณะ พบว่า ต้องมีการประสานความร่วมมือกับองค์กรส่วนท้องถิ่นและผู้ปกครองในการดำเนินกิจกรรมให้ความรู้และถ่ายทอดวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามและสร้างค่านิยมการบริโภคที่ถูกต้องให้นักเรียน ด้านการประยุกต์ใช้หลักเบญจธรรมข้อที่ 3 คือ กามสังวร ควรมีการจัดกิจกรรมในการพัฒนานักเรียนโดยการนิมนต์พระสงฆ์และวิทยากรมาอบรมให้ความรู้ภายในโรงเรียน นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้นักเรียน เช่น บวชสามเณรภาคฤดูร้อน คณิศของสังคม เน้นแนว เด็กดีศรีสันมหาพนบนความพอเพียง (Aphakaro et al., 2018)^[1] เว้นจากการพูดปด อยู่ในมากที่สุด ทั้งนี้ก็ปรายได้ว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลน้ำตก มีจิตสำนึกและพฤติกรรมที่มุ่งเน้นความซื่อสัตย์สุจริตและความจริงใจในการสื่อสารระหว่างกันซึ่งสะท้อนถึงพื้นฐานคุณธรรมที่ฝังแน่นในวัฒนธรรมท้องถิ่น พฤติกรรมที่ไม่พูดปดถือเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างสังคมที่ไว้วางใจกันได้ โดยเฉพาะในชุมชนชนบทที่มีความสัมพันธ์แบบเครือญาติและการพึ่งพาอาศัยกันอย่างใกล้ชิด การพูดความจริงและไม่บิดเบือนข้อเท็จจริงจึงถือเป็นคุณค่าทางศีลธรรมที่ได้รับการยกย่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาทรัพย์ ญาณโตชัย พบว่า บทบาทของเบญจธรรมในการเสริมสร้างคุณธรรมในสังคม ประกอบด้วย สัจจะ (ความจริง), สัมมาทิฐิ (การมีมุมมองที่ถูกต้อง), ปัญญา (ความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้อง), ศรัทธา (ความเชื่อที่ถูกต้องในพระพุทธศาสนา), และ ขันติ (ความอดทน) เป็นคุณธรรมที่ช่วยเหลือหลอมจิตใจของบุคคลให้มีความเป็นคนดี การพัฒนาปัญญาและการตัดสินใจ หลักสัมมาทิฐิและปัญญาช่วยให้บุคคลพิจารณาสิ่งต่าง ๆ อย่างรอบคอบ ลดความหลงผิดและพัฒนาความสามารถในการแก้ไขปัญหา การสร้างความมั่นคงทางจิตใจ ศรัทธาและขันติช่วยให้บุคคล มีความเข้มแข็งในการเผชิญกับปัญหาชีวิต ไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรคและสามารถดำเนินชีวิตด้วยความอดทน การเสริมสร้างความจริงใจในสังคม สัจจะหรือความจริงช่วยส่งเสริมความซื่อสัตย์ในการดำเนินชีวิตทำให้เกิดความไว้วางใจและความมั่นคงในความสัมพันธ์ทางสังคมมากยิ่งขึ้น (Yanatecho et al., 2025)^[13] และ เว้นจากการดื่มสุราของมีนเมา อยู่ในมากที่สุด ทั้งนี้ก็ปรายได้ว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลน้ำตก ให้ความสำคัญต่อการควบคุมตนเองและการดำเนินชีวิตอย่างมีสติการงดเว้นจากเครื่องดื่มมีนเมาเพราะการเสพสุรามักเชื่อมโยงกับปัญหาสังคมต่าง ๆ เช่น ความรุนแรงในครอบครัว อุบัติเหตุ การทะเลาะวิวาทและการเสื่อมเสียชื่อเสียงของตนเองและครอบครัว ความเข้มแข็งของชุมชนด้านศีลธรรมมีส่วนอย่างมากในการลดพฤติกรรมการดื่มสุรา ทั้งจากการรณรงค์ผ่านโครงการ “หมู่บ้านรักษาศีล 5” และ การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ที่เทศนาและอบรมเรื่องโทษของสุราในวันพระซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวาสนา เอี่ยมสินและคณะ พบว่า ด้านสุราเมรัยกับสติสัมปชัญญะ ควรส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักเบญจธรรมโดยการจัดกิจกรรมให้วัดมีส่วนร่วมในการแนะนำธรรมะเพื่อให้นักเรียนเข้าใจนาหลักธรรมไปใช้ควบคู่กับการดำเนินชีวิต จัดกิจกรรมให้วัดมีส่วนร่วมในการแนะนำธรรมและอบรมสมาธิเพื่อก่อให้เกิดสติในการเรียนของตนเองและชี้ให้นักเรียนเห็นถึงโทษของการไม่ยับยั้งชั่งใจ ทำร้ายหรือให้ร้ายป้ายสีผู้อื่น โดยชี้ให้เห็นถึงโทษทั้งโลกและทางธรรมของการไม่ละเว้นจากการนำสุรา บุหรี่ มาจัดเลี้ยงในงานบุญต่าง ๆ (Iamsin et al., 2022)^[5] จากการอภิปรายผลการวิจัยในประเด็นนี้จะเห็นได้ว่า ประชาชนในตำบลน้ำตก ส่วนใหญ่มีการนำหลักเบญจศีลไปใช้ในชีวิตประจำวันว่า เบญจศีล หรือ ศีล 5 เป็นหลักธรรมพื้นฐานของพระพุทธศาสนา เป็นรากฐานสำคัญในการประพฤติ

ปฏิบัติชอบของมนุษย์ เป็นกุศโลบายที่ควรยึดถือและน้อมนำมาใช้ในการดำเนินชีวิต หากวิเคราะห์ในเชิงเปรียบเทียบแล้ว เบลูจศีลเปรียบเสมือน “เสาของตึกหรือเสาของบ้าน” ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการค้าจุนสั้งปลูกสร้างให้มั่นคงฉันทใด เบลูจศีลก็เป็นหลักธรรมที่ช่วยค้าจุนคุณธรรมในใจมนุษย์และสร้างความมั่นคงทางจิตใจและพฤติกรรมในสังคมฉันทนั้น เบลูจศีลประกอบด้วยข้อปฏิบัติพื้นฐาน 5 ประการ ได้แก่ การละเว้นจากการฆ่าสัตว์ การลักทรัพย์ การประพฤติดิตในกาม การพูดเท็จ และการดื่มสุราและของมึนเมาซึ่งหลักปฏิบัติเหล่านี้ล้วนเป็นการยับยั้งพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่น ฉันทนั้น เบลูจศีลจึงถือเป็น “มนุษยธรรม” ที่จำเป็นอย่างฉียงสำหรับการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุขเพราะมนุษย์ไม่สามารถดำรงชีวิตอย่างโดดเดี่ยวได้ การอยู่ร่วมกันในสังคมต้องอาศัยความเข้าใจ ความเมตตาและความไม่เบียดเบียนกันในทุกรูปแบบ กล่าวโดยสรุปคือ เบลูจศีลจึงมิใช่เพียงแค่ข้อเว้นทางศีลธรรมเท่านั้น หากแต่ยังเป็นหลักแห่งการสร้างความสุข ความสงบและความมั่นคงทั้งในระดับบุคคล ครอบครัวและสังคมโดยรวม ซึ่งสอดคล้องกับพรพิทักษ์ เหมบาสัตย์ และ วรณพล พิมพะสาลี พบว่า การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนับเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ สำหรับแนวทางการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของในสังคมไทยที่ถือฉ้างเป็นการแก้ไขปัญหาสังคมได้ในระยะยาวคือ การปลูกฝังจิตสำนึก ให้คนในสังคมได้มีกรอบการปฏิบัติตนไปในแนวทางที่ดี โดยการปลูกฝังจิตสำนึกนั้นฉ้างเป็นการปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีความสำนึกมีความตระหนักรู้ในเรื่องคุณธรรมจริยธรรม การปลูกฝังโดยการใชัธรรมช่วยในการขัดเกลาจิตใจโดยการใช้หลักศาสนา รวมถึงหลักการศึกษามาเป็นตัวขับเคลื่อนเป็นฐานสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับเด็กและเยาวชน การใช้ธรรมเป็นทางออกในการแก้ไขปัญหาลำนำหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้ามาเป็นรากฐานสำคัญในการปฏิบัติงาน รวมถึงการใช้ชีวิตซึ่งหากมีการประพฤติปฏิบัติเช่นนี้ได้ถือฉ้างเป็นแนวทางที่ดีที่ฉ้างจะช่วยใหัประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความสงบสุขและมีความเจริญทั้งด้านจิตใจของคนในสังคมเป็นอย่างมาก (Hembasat & Phimpasali, 2020)^[4]

ส่วนการเปรียบเทียบการใช้หลักเบลูจศีลเพื่อส่งเสริมสังคมคุณธรรมของประชาชนด้าบลน้ำตกเมื่อจำแนกตามเพศอายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ พบว่า ประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ด้าบลน้ำตก แม้มีเพศที่ต่างกัน แต่ในทางหลักธรรมของพระพุทธศาสนา เบลูจศีล เป็นหลักปฏิบัติพื้นฐานที่ “บุคคลทุกเพศ” สามารถและควรยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต โดยไม่มีการแบ่งแยกว่าชายหรือหญิง ซึ่งจากการศึกษา พบว่า ประชาชนจะมีหน้าที่ในการรักษาศีลไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ ทุกคนมีการประพฤติธรรมและปฏิบัติเบลูจศีลได้อย่างเท่าเทียมกันโดยไม่แบ่งแยกตามเพศ แม้มีอายุที่ต่างกัน แต่การส่งเสริมสังคมคุณธรรมโดยอาศัยหลักเบลูจศีลในทางพระพุทธศาสนาไม่ก่อให้เกิดความแตกต่างกันในเรื่องของอายุซึ่งหมายความว่า แม้อายุของคนในพื้นที่ด้าบลน้ำตกแตกต่างกันก็ไม่มีส่งผลต่อการส่งเสริมสังคมคุณธรรม แต่หากมองในมุมของแนวทางการส่งเสริมและการเข้าถึง อายุ อาจมีข้อแตกต่างกันดังต่อไปนี้ 1) เด็กและเยาวชนเป็นช่วงที่อยู่ในระยะเริ่มต้นของการเรียนรู้ คุณธรรม ศีลธรรมและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ การส่งเสริมเบลูจศีลในกลุ่มนี้มักต้องใช้ “วิธีการเชิงสร้างสรรค์” เช่น การเรียนธรรมะผ่านนิทาน เกมส์ กิจกรรมในโรงเรียน วันสำคัญทางศาสนาหรือค่ายคุณธรรมควรเน้นการปลูกฝังความเข้าใจอย่างง่ายและให้เกิดการปฏิบัติเป็นนิสัย 2) วัยผู้ใหญ่เป็นช่วงวัยที่มีความสามารถในการเข้าใจหลักธรรมเชิงลึกและสามารถตัดสินใจประพฤติปฏิบัติตามด้วยความตั้งใจและเหตุผลการส่งเสริมในกลุ่มนี้อาจมุ่งเน้นที่ผลกระทบของศีลต่อชีวิตจริงบทบาทของผู้ใหญ่ยังเป็น “แบบอย่าง” ให้แก่คนรุ่นอื่นจึงมีความสำคัญในการส่งเสริมเบลูจศีลทั้งทางตรงและทางอ้อม 3) ผู้สูงอายุโดยทั่วไปมีความใกล้ชิดกับวัดและกิจกรรมทางศาสนาอยู่แล้ว เช่น การไปวัดฟังธรรม ทำบุญหรือร่วมกิจกรรมชุมชน การส่งเสริมเบลูจศีลในวัยนี้มักไม่ใช่อะไรของการสอนใหม่ แต่เป็นการ “ต้อยอด” ให้เกิดความเข้าใจลึกซึ้ง ผู้สูงอายุสามารถเป็น “แหล่งถ่ายทอดคุณธรรม” แก่ลูกหลานผ่านคำสอนและประสบการณ์ชีวิตได้ แม้มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน แต่ความเข้าใจและความมุ่งมั่นที่มีต่อการส่งเสริมเบลูจศีลกลับไม่มีความแตกต่างกันแต่ต่างกันในด้านของวิธีการสื่อสาร ความเข้าใจในหลักธรรมและวิธีการส่งเสริมที่เหมาะสม โดยสามารถแบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ 1) ผู้ที่มีระดับการศึกษาพื้นฐาน บุคคลกลุ่มนี้อาจไม่สามารถเข้าถึงเนื้อหาทางธรรมที่มีคำซับซ้อนได้ง่าย การส่งเสริมเบลูจศีลจึงควรใช้ภาษาง่าย ใกล้เคียง เช่น ยกตัวอย่างจากชีวิตประจำวันหรือกิจกรรมในชุมชน การใช้วัดเป็นศูนย์กลาง เช่น การเทศน์ ฟังธรรม การปฏิบัติจริงจะช่วยสร้างความ

เข้าใจได้ดีกว่าการเรียนรู้ในรูปแบบทฤษฎี 2) ผู้ที่มีระดับการศึกษานานกลาง กลุ่มนี้สามารถเข้าใจหลักธรรมได้ลึกซึ้งขึ้นทั้งในเชิงเหตุผลและผลลัพธ์จากการปฏิบัติ การส่งเสริมอาจเน้นการใช้ “เหตุผลเชิงจริยธรรม” สื่อการสอนควรมีความทันสมัยสอดคล้องกับยุค เช่น คลิปวิดีโอ สื่อออนไลน์หรือกิจกรรมเชิงวิเคราะห์ 3) ผู้ที่มีการศึกษาสูงมีศักยภาพในการวิเคราะห์ ตีความ และตั้งคำถามต่อหลักธรรมมากขึ้น การส่งเสริมเบญจศีลควรใช้แนวทาง “เชิงวิชาการและปรัชญา” เช่น การอธิบายเชิงเปรียบเทียบกับจริยธรรมสากล ทฤษฎีคุณธรรมหรือการวิเคราะห์ผลของศีลต่อระบบสังคม สามารถใช้การอภิปรายกลุ่ม เสวนา หรือการศึกษากรณีศึกษาเพื่อกระตุ้นการคิดเชิงลึกได้ แม้มีอาชีพที่ต่างกัน แต่ก็มีส่งเสริมสังคมคุณธรรมด้วยหลักเบญจศีลที่ไม่แตกต่างกันแต่อาจต่างกันในการนำไปปฏิบัติจริงและแนวทางการส่งเสริมที่เหมาะสมกับลักษณะงานและสภาพแวดล้อมของอาชีพนั้น ๆ เช่น 1) อาชีพเกษตรกรรมหรือแรงงานทั่วไป กลุ่มนี้อาจมีโอกาสนำเข้าวัดหรือร่วมกิจกรรมทางศาสนาในชุมชนสูง โดยเฉพาะในชนบท การส่งเสริมเบญจศีลควรใช้แนวทางแบบ “พื้นบ้าน” เช่น ฟังธรรมช่วงวันพระ การบรรยายจากพระในท้องถิ่นหรือกิจกรรมชุมชนร่วมกับวัดเน้นการสื่อสารด้วยภาษาง่าย เช่น ไม่เบียดเบียนสัตว์ ไม่ดื่มสุราในงานบุญ ฯลฯ 2) อาชีพธุรกิจ พาณิชย์หรือพนักงานบริษัท กลุ่มนี้อาจเผชิญกับความกดดันในเรื่องการแข่งขัน กำไร ความสัมพันธ์กับลูกค้า ฯลฯ ซึ่งอาจกระทบต่อการรักษาศีล เช่น ศีลข้อ 4 (พูดเท็จ) หรือข้อ 2 (ลักทรัพย์/เอาเปรียบ) การส่งเสริมควรเน้น “จริยธรรมในการทำงาน” เช่น ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ การเคารพสิทธิของผู้อื่น การไม่ดื่มในที่ทำงาน การฝึกอบรมเชิงคุณธรรมในองค์กรหรือการสร้างวัฒนธรรมองค์กรตามหลักศีลธรรมก็เป็นวิธีหนึ่งที่เหมาะสม 3) อาชีพข้าราชการ ครูหรือผู้นำชุมชน กลุ่มนี้มีบทบาทในการเป็นแบบอย่างทางศีลธรรมแก่ประชาชนหรือเยาวชน การส่งเสริมเบญจศีลควรเชื่อมโยงกับหน้าที่ทางจริยธรรม เช่น ความโปร่งใส ความยุติธรรม ความมีเมตตา ไม่ใช้อำนาจในทางมิชอบอาจจัดเวทีเสวนาหรือนำหลักศีลไปใช้ในการบริหารจัดการองค์กรหรือสถานศึกษา 4) อาชีพที่สัมผัสเสี่ยงต่อการผิดศีล เช่น ผู้ค้าสุรา การพนัน สินค้าอันตรายหรืออาชีพเกี่ยวข้องกับความเสี่ยง ฯลฯ กลุ่มนี้อาจมีอุปสรรคโดยตรงในการรักษาศีล เช่น ศีลข้อ 5 (สุรา) หรือข้อ 1 (ฆ่าสัตว์) การส่งเสริมเบญจศีลจึงต้องใช้วิธีการ “ค่อยเป็นค่อยไป” ผ่านการเสริมสร้างความตระหนักรู้ การให้ทางเลือกในการประกอบอาชีพ และแรงสนับสนุนจากชุมชนและวัด แม้มีรายได้ที่ต่างกัน ก็ไม่ส่งผลกระทบต่อการใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมสังคมคุณธรรมในตำบล น้ำตกแต่จะมีความแตกต่างกันในด้านบริบทการใช้ชีวิต ความเครียดทางเศรษฐกิจและแนวทางการส่งเสริมที่เหมาะสมกับฐานะทางการเงินของแต่ละกลุ่ม คือ 1) กลุ่มรายได้น้อยมักเผชิญกับความไม่มั่นคงในชีวิต เช่น ความยากจน ภาระหนี้หรือการดิ้นรนหาเลี้ยงชีพ ความกดดันทางเศรษฐกิจอาจนำไปสู่พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการผิดศีล เช่น การพูดเท็จ การลักทรัพย์ หรือการหันไปพึ่งสุรา (ศีลข้อ 5) การส่งเสริมเบญจศีลในกลุ่มนี้ควรใช้แนวทาง “เสริมพลัง” เช่น การอบรมอาชีพควบคู่กับหลักธรรม การจัดกิจกรรมที่ช่วยลดความเครียดโดยไม่ต้องใช้เงิน เช่น ปฏิบัติธรรม ทำงานอาสา 2) กลุ่มรายได้ปานกลาง กลุ่มนี้มักมีเสถียรภาพในชีวิตระดับหนึ่ง สามารถเข้าถึงกิจกรรมทางศาสนาได้และเริ่มสนใจคุณภาพชีวิตทางจิตใจ การส่งเสริมเบญจศีลในกลุ่มนี้สามารถใช้วิธี “อธิบายเชิงเหตุผล” ว่าการรักษาศีลช่วยให้ชีวิตสมดุล และ 3) กลุ่มรายได้สูง แม้จะมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจแต่กลุ่มนี้อาจเผชิญกับความเครียดจากการแข่งขัน ความทะเยอทะยานและการใช้ชีวิตที่ฟุ้งเฟ้อ การส่งเสริมเบญจศีลควรเน้น การเสริมจิตวิญญาณ เช่น การเจริญสติ สมาธิหรือการทำบุญอย่างมีสติ ไม่ยึดติดกับวัตถุ กิจกรรมธรรมะเชิงลึก เช่น วิปัสสนา การเสวนาเชิงปรัชญา อาจตอบโจทย์กลุ่มนี้ได้ดี

8. องค์ความรู้ที่ได้รับ

การใช้หลักเบญจศีลเพื่อส่งเสริมสังคมคุณธรรมของประชาชนตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้ก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่มีคุณค่าทั้งในระดับปัจเจกบุคคลและระดับสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของการสร้างชุมชนที่มีความสงบสุขและยั่งยืนบนพื้นฐานของหลักธรรมในพระพุทธศาสนา ประเด็นแรกชี้ให้เห็นว่า หลักเบญจศีลสามารถเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมในระดับชุมชนได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยพบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีระดับการปฏิบัติตามศีลทั้ง 5 อยู่ในระดับมากที่สุด สิ่งนี้สะท้อนให้เห็นว่าเบญจศีลไม่ใช่เพียงข้อปฏิบัติในเชิงศาสนาเท่านั้นหากแต่

สามารถกลายเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมจิตสำนึกทางศีลธรรมและยับยั้งพฤติกรรมที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสังคมได้ ประเด็นที่สองแม่เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้พบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งนำไปสู่องค์ความรู้ใหม่ว่า การยึดมั่นในหลักศีลธรรมไม่จำกัดอยู่ที่สถานภาพหรือพื้นฐานชีวิตของบุคคล กล่าวคือ ไม่ว่าจะเป็นผู้มีรายได้ น้อยหรือสูง วัยหนุ่มสาวหรือผู้สูงอายุต่างก็สามารถมีแนวโน้มในการปฏิบัติตามหลักศีลได้อย่างใกล้เคียงกัน ซึ่งบ่งชี้ถึง ศักยภาพในการส่งเสริมคุณธรรมที่เปิดกว้างและเข้าถึงได้กับทุกกลุ่มประชากร ประเด็นที่สามความสำคัญของบทบาทของ ชุมชน วัดและพระสงฆ์ในฐานะกลไกทางสังคมที่ส่งเสริมคุณธรรมและศีลธรรม โดยเฉพาะในพื้นที่ชนบทที่มีวัดเป็นศูนย์รวม จิตใจของประชาชน กิจกรรมที่จัดขึ้นภายใต้โครงการ “หมู่บ้านรักษาศีล 5” สามารถเป็นพื้นที่การเรียนรู้ทั้งในเชิงพุทธศาสนา และในเชิงจริยธรรมทางสังคม ประเด็นที่สี่การส่งเสริมการปฏิบัติศีลในยุคปัจจุบันจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการให้เหมาะสมกับ แต่ละกลุ่มเป้าหมายโดยเฉพาะในด้านการสื่อสาร เช่น การใช้สื่อออนไลน์ สื่ออินโฟกราฟิกหรือกิจกรรมสร้างสรรค์ในโรงเรียน ซึ่งองค์ความรู้ข้อนี้แสดงให้เห็นว่าการเผยแพร่หลักธรรมควรอยู่บนพื้นฐานของการเข้าใจพฤติกรรมผู้รับสารและควรมีการพัฒนา เครื่องมือการสื่อสารที่ตอบสนองต่อความสนใจและบริบทชีวิตของแต่ละกลุ่มและ ประเด็นสุดท้ายคือ เบญจศีล คือ รากฐาน ของ “มนุษยธรรม” ที่สามารถสร้างความมั่นคงทั้งด้านจิตใจ พฤติกรรมและโครงสร้างทางสังคม ไม่ใช่เพียงแค่ข้อห้ามทาง ศาสนา แต่เป็นกฎทางพฤติกรรมที่เชื่อมโยงไปสู่การลดความขัดแย้ง การสร้างความไว้วางใจและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข กล่าวโดยสรุปองค์ความรู้ใหม่สะท้อนให้เห็นถึง พลังของหลักธรรมในพระพุทธศาสนาที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันและมีศักยภาพในการเสริมสร้างสังคมคุณธรรมได้อย่างแท้จริงหากมีการสนับสนุนในระดับนโยบาย การศึกษา และกลไกชุมชนอย่างเป็นระบบก็จะสามารถขับเคลื่อนสังคมไทยไปสู่เป้าหมายแห่งความสงบสุขอย่างยั่งยืน

9. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมหมู่บ้านศีล 5 อย่างต่อเนื่องในชุมชน จากผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมี ระดับการปฏิบัติตามเบญจศีลอยู่ในระดับมากที่สุดจึงควรสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน เช่น กิจกรรมวันพระ เวทีธรรมะ ค่ายคุณธรรมและโครงการหนึ่งบ้าน หนึ่งศีลธรรม เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการปฏิบัติ
2. การบูรณาการหลักเบญจศีลเข้าสู่ระบบการศึกษาในระดับท้องถิ่นโดยควรนำหลักเบญจศีลไปเชื่อมโยง กับกิจกรรมในโรงเรียน เช่น บัณฑิตความดี บวชสามเณรภาคฤดูร้อนหรือการเรียนรู้ผ่านนิทานและสื่อธรรมะ
3. การส่งเสริมบทบาทของพระสงฆ์และวัดในการเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านคุณธรรมโดยใช้บทบาทของ พระสงฆ์ในการเทศนา อบรมและเป็นที่ปรึกษาทางจิตใจแก่ประชาชนโดยเฉพาะในวันสำคัญทางศาสนาเพื่อกระตุ้นให้ ประชาชนปฏิบัติตามศีลอย่างสม่ำเสมอ
4. การพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์และอบรมเชิงสร้างสรรค์ที่เหมาะสมกับทุกช่วงวัย จากผลการวิจัยพบว่า เพศ อายุ และระดับการศึกษาไม่ส่งผลต่อการปฏิบัติศีลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จึงควรสร้างสื่อที่หลากหลาย เช่น อินโฟ กราฟิก สื่อวีดิทัศน์หรือรายการวิทยุท้องถิ่นเพื่อเผยแพร่หลักศีลให้เหมาะสมกับความสนใจของแต่ละกลุ่มวัย
5. การสนับสนุนกลไกชุมชน เช่น กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเยาวชน กลุ่มผู้นำธรรมะ ให้เป็นแกนนำสร้างสังคม คุณธรรมและควรใช้ผลวิจัยนี้เป็นฐานข้อมูลในการอบรมผู้นำชุมชนเพื่อให้สามารถถ่ายทอดและชักชวนคนในชุมชนให้ปฏิบัติศีล ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เช่น การตั้งชมรมศีลธรรมประจำหมู่บ้านเพื่อสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาพฤติกรรมทางจริยธรรมของคน ในพื้นที่

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการวิจัยด้านการเว้นจากการฆ่าสัตว์ควรเป็นการศึกษาที่มีมิติหลากหลาย ทั้งทางศีลธรรม จิตใจและสังคมเพื่อนำเสนอแนวทางในการส่งเสริมการเคารพชีวิตสัตว์และลดการฆ่าสัตว์ในสังคมไทย โดยการศึกษาผลกระทบ และทัศนคติของผู้คนจะช่วยให้สามารถพัฒนานโยบายที่เหมาะสมในการลดการฆ่าสัตว์และส่งเสริมความเคารพต่อชีวิตสัตว์
2. ควรศึกษาความสำคัญในการทำความเข้าใจถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมนี้และแนวทางการแก้ไขในเชิง ป้องกันและส่งเสริมการเคารพทรัพย์สินผู้อื่น โดยการนำหลักศีลข้อที่ 2 มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันสามารถช่วยลดปัญหา การลักทรัพย์และเสริมสร้างสังคมที่มีความสงบสุขและยั่งยืน
3. ควรศึกษาสาเหตุและผลกระทบที่เกิดจากการประทุพติผิดในกาม และสามารถพัฒนาวิธีการและกลยุทธ์ ที่เหมาะสมในการส่งเสริมการเคารพสิทธิทางเพศและการปฏิบัติตามศีลข้อที่ 3 ในสังคมไทย เพื่อสร้างสังคมที่มีความ รับผิดชอบทางเพศและเสริมสร้างความสุขในครอบครัวและชุมชน
4. ควรศึกษาสาเหตุที่ทำให้บุคคลหยุดและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการหยุดในความสัมพันธ์และสังคม การศึกษาในเรื่องนี้จะนำไปสู่การพัฒนาวิธีการส่งเสริมการหยุดจริงและการมีความซื่อสัตย์ ซึ่งสอดคล้องกับหลักศีลข้อที่ 4 ใน การสร้างสังคมที่โปร่งใสและมีความเชื่อมั่นในกันและกัน
5. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการดื่ม รวมถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดื่มเหล้า การศึกษานี้ จะนำไปสู่การพัฒนาแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการลดการดื่มสุราและส่งเสริมการปฏิบัติตามศีลข้อที่ 5 เพื่อสร้างสังคมที่มี คุณธรรมและมีสุขภาวะที่ดี

REFERENCE

- [1] Aphakaro, P. A., Phra Khru Sunthonmahachetianurak, & Paeng, C. (2018). Application of the Five Precepts and Five Virtues to promote morality and ethics in San Mahaphon Municipal School, Mae Taeng District, Chiang Mai Province. *Journal of Buddhist Studies*, 9(1), 86.
- [2] Boon-iad, B., & Chamnanphutthiphon, S. (2023). Application of the Five Precepts in the daily lives of residents in Hin Tok Subdistrict Municipality, Ron Phibun District, Nakhon Si Thammarat Province. *Buddhist Sociology Review Journal*, 8(4), 28. [In Thai]
- [3] Brahmagunabhorn, P. (2020). *Buddhist psychology and human behavioural modification based on the principles of the foundations of mindfulness*. Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- [4] Hembasat, P., & Phimpasali, W. (2020). Guidelines for cultivating morality and ethics in Thai society. *Journal of Public Administration and Politics*, 9(2), 77.
- [5] Iamsin, W., Phra Khru Bowonchaiwat, Phumduang, J., & Trisap, D. (2022). Students' ways of life based on the Five Precepts and Five Virtues at Mai Rieng Prachasan School, Chawang District, Nakhon Si Thammarat Province. *Journal of MCU Nakhondhat*, 9(7), 204.
- [6] Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
- [7] Nam Tok Subdistrict Administrative Organization. (2021). *General information: Nam Tok Subdistrict, Thung Song District, Nakhon Si Thammarat Province*.
<https://www.namtok.go.th/index.php?files=general>
- [8] Nam Tok Subdistrict Administrative Organization. (2025). *Population statistics as of February 10, 2025*. <https://www.namtok.go.th/index.php?files=general>
- [9] Paphakaro, P. M. (2021). Strengthening Buddhist ethics of novice monks at Chedi Luang Temple based on the Threefold Training. *Dhammathas Academic Journal*, 21(3), 279.
- [10] Phumiphattharakhom, W., et al. (1991). *Quantitative analysis* (2nd ed.). Thian Wattana.
- [11] Ratchamangalacharn, S. P. M. (2015). *The Five Precepts Village Project: A concept for creating peace and reconciliation in Thai society*. National Office of Buddhism.
- [12] Vanichbuncha, K. (1997). *Statistical analysis: Statistics for decision making* (5th ed.). Chulalongkorn University.
- [13] Yanatecho (Pidtakhaso), P. M. S., Sinnok, B., Aphiwatthano, P. M. P., & Loetruamchok, A. (2025). Guidelines for applying the Five Precepts and Five Virtues to improve the quality of life in Thung Fon Subdistrict Community, Thung Fon District, Udon Thani Province. *Journal of Modern Academic Promotion and Development*, 3(1), 242.